

Oglaš, pripisana itd. (tekstu)

Govci za predbrojbu, oglaš itd (tekstu)

Čud naručbe valja točno oz (tekstu)

Ko lla na vrijeme ne primi (tekstu)

Čakovnog računa br. 847-849 (tekstu)

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga svo pokvari“.

Odgovorni urednik i izdavačelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Pull. — Glavni suradnik prof. M. Mandić a Tratu (Via Crociera br. 1, il. Val).

Izlazi svakog utorka i petka o podne. Neiskani doplati se no vraća nepodpisani ne tiskaju i nefrankirani ne primaju. Predplata sa poštarinom 10 K u obće, 5 K za seljake na godin ili K 5-., odn. K 3-60 a poi godine. Izvan carovine više poštarina. Plaća i utaje se u Pull. Pojedini broj stoji 10 h., zar-stali zo h., kolji u Pull, toli izvan iste. Uredništvo i uprava nalazi se u *Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. (Via Giulia br. 1), kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplate.

Novi izborni red.

(Konac)

Priprave za izbor.

Čim su izborne listine ispravljene na temelju reklamacija, imaju se izbornicima dostaviti legitimacione karte za biranje zastupnika.

Legitimacione karte imaju sadržati tekuti broj odnosne izborne listine, mjesto, dan i sat početka izbora, sat svršetka glasanovanja, i napokon ime i prebivalište izbornika.

Legitimacione karte imaju se izbornicima dostaviti u stanovanje; za uručbu može se ovlastiti i načelnik.

U onim slučajevima, kad se iz budi kojega razloga nije mogla izborniku uručiti legitimaciona karta najdulje 24 sata prije izbora, tada se ima izbornike pozvati po običaju mjesta, da takve karte podignu sami u izbornom mjestu javnim oglasima naznačenom.

Ako bi koji izbornik izgubio legitimacionu kartu, ima pravo zahtijevati da mu nadležna oblast dađe duplikat.

Za biranje zastupnika ima se izbornicima zajedno sa legitimacionim kartama uručiti glasovnica, koja ima biti providjena službenim pečatom političke oblasti ili od občinske oblasti ovlastene za dostavu tih karata i povrh toga sa (opaskom, da se svaka druga glasovnica, koja nije izdana službeno, ima smatrati kao nevaljana.

Ako koji izgubi glasovnicu ili lista postene takova, da se ju nemože upotrijebiti, mora oblast koja uručuje glasovnice ili na sami dan izbora izborni komisar, na zahtjev izbornika dati drugu glasovnicu.

Izborni komisar daje zatražene glasovnice također pri oglašavanju užih izbora.

Vrijeme i trajanje glasanovanja ima biti tako odredjeno, da bude izbornicima u istinu osigurano izvršenje izbornog prava.

Izborna komisija.

Izbore provesti će u prisutnosti izbornog komisara između izbornika izabrana zborna komisija, koja sastoji od sedam članova, a u obćinama izpod 1000 stanovnika od 5 članova.

U pravilu ima se u svakom izborištu postaviti izborna komisija. Izbornog komisara imenuje kotarsko poglavarstvo, u čijem kotaru leži poćarište. Služba izbornog komisara je počastna, koju je dužan primiti svaki, koji ima pravo glasa u mjestu izborišta.

Za svaku izbornu komisiju imenuje izborni komisar provedbu; koji o toku izbora vodi zapisnik, u kojeg ima unesti sve važne događaje što se dogode tekom izbornog čina, osobito zaključke izborne komisije.

Po tri odnosno dva člana izborne komisije određuje občinsko zastupstvo izborišta i izborni komisar između izbornika koji imaju pravo glasa u izborištu i u odnosnom izbornom tielu.

Tako određeni, šest odnosno četiri, članovi biraju absolutnom većinom glasova sedmog odnosno petoga člana izborne

komisije, koji mora imati pravo glasa u izborištu u odnosnom izbornom tielu.

Ako se takova većina glasova ne postigne ni kod drugog glasanovanja, onda toga člana imenuje izborni komisar.

Članovi izborne komisije biraju između sebe relativnom većinom glasova predsjednika.

Pri jednakom broju glasova odlučuje sreća, što ju izvuče izborni komisar.

Izborna komisija zaključuje relativnom većinom glasova bez obzira na broj glasujućih.

Predsjednik izborne komisije glasuje samo kad su glasovi podijeljeni jednako, i u tom slučaju odlučuje svojim glasom.

Izbornoj komisiji pristoji odlučivati o pripuštenju podanja glasa ili o valjanosti podanih glasova samo tada: a) ako se pri podanju glasa prigovori identitetu izbornika; b) ako se posumnja o valjanosti ili nevaljanosti pojedinih podanih glasova; c) ako se kod izbornog čina usprotivi pravu glasa koje osobe unesene u izbornu listine.

Prigovor u smislu stavke a) i b) može staviti ne samo izborni komisar i članovi izborne komisije, nego i izbornici, dok uštenno ili pismeno, i to samo tada, ovi ona osoba, čije je pravo glasa napadnuto, još nije odala svoj glas (glasovala), a u slučaju spomenutom pod c) samo tada, kad se utvrdi, da je dotična osoba iza sastava izbornih listina izgubila izbornu pravo.

Izborna komisija mora u svakom pojedinom slučaju stvarati odluke prije nego li se nastavi izborni čin. Priziv protiv ovim odlukama nije pripustiv.

Izborni komisar mora se brinuti za uzdržanje mira i reda pri izbornom činu i paziti da se vrše propisi izbornog reda. Isti ne smije dozvoliti da izborna komisija prekoračuje svoj djelokrug.

Legitimacione karte uručene izbornicima vrijede kao poziv, da se bez svakog daljnjeg poziva, nadju u odredjeni dan i sat na mjestu izbora.

U izborni lokal imaju pristup jedino izbornici providjeni sa legitimacionom kartom, da odaju svoj glas; nakon što su odali svoj glas imaju isti odmah otići iz izbornog lokala. U koliko se to bude činilo potrebno da se ne smeta provedbu izbora, imaju se izbornici pripustati u izborni lokal pojedince. To može odrediti politička oblast ili izborni komisar.

Izbor zastupnika.

Za vrijeme izbornog čina zabranjeno je držati govora na izbornike i druge agitacije u izbornom lokalu i u gradovima, u kojeg se nalazi izborni lokal, kao što i u bližnjoj okolini zgrade te u okruhu, što će ga odrediti politička kotarska oblast.

U izbornom lokalu mora odnosna občina postaviti pisace sprave (tintu i pero) i potrebno pokućstvo (stol i stolice) da uzmogne svaki izbornik i tu ispuniti glasovnicu.

Ako se radi pomanjkanja zakonitih predpostavaka nemože konstituirati izborna

komisija tada će službu izborne komisije obavljati izborni komesar.

Glasovanje obavlja se glasovnicama, koje su potvrđene od oblasti. Neposredno prije početka glasanovanja ima se izborna komisija uvjeriti da li je izborna žara prazna. Svaki izbornik mora kod odanja glasa pokazati legitimacionu kartu.

Pri glasanovanju preuzme predsjednik izborne komisije od svakog izbornika savijenu glasovnicu, svaku pojedinu polozi neotvorenu u žaru i pazi na to, da nebi tko mjesto jedne dao više glasovnica.

Glasovanje ima se zaključiti u određjeni sat. Ipak oni izbornici, koji su došli prije svršetka određenog sata za glasanovanje u izbornu dvoranu ili u prostorije opređeljene od izborne komisije ili pred izborni lokal, ne smiju biti izključeni od glasanovanja.

Ako bi nastupile okolnosti, koje bi zapriečile početak, nastavak ili svršetak izbornog čina, tada može izborna komisija privolom izbornog komisara izborni čin odgoditi ili produžiti na sljedeći dan.

Svako odgadjanje ili produženje ima se po običaju mjesta obznantiti. Ako je glasanovanje bilo već započelo, tad se u tom slučaju imaju izborni spisi i žara sa u njoj položenim glasovnicama, od izborne komisije i izbornog komisara staviti pod pečat od nastavka izbornog čina.

Pouzdanici kod izbora.

Izbornom činu ima na želju stranaka, koje se na izboru bore, prisustvovati dva do 6, u većim gradovima do deset, pouzdanih stranaka izabranih između izbornika, koji imaju pravo prisustvovati izbornom činu sve do proglašenja rezultata broja glasova.

Pouzdanike mora svaka stranka prije izbora prijaviti po imenu kotarskoj političkoj oblasti, koja odredi iz sredine predložnih odgovarajući broj obzirom na horeće se stranka.

Pouzdanici imaju biti samo kao svjedoci izbornog čina, te ne smiju imati na tok izbora nikakvog upliva osim stavljati prigovore, koji pripadaju i izbornicima u smislu stavke a), b) i c).

Izborni pokret.

Iz Malog Lošinja pisma nam. Ovdje su započelo poznato talijansko spletko za predstojeće državne izbore, što nam daje slutiti, da se naši nespasenci silno boje za svoju kožu.

Kako propisuje novi izborni zakon priglasiti smo se na vrijeme za 9 prepisa ili prelietaka izbornih listina ove občine, i to nešto za privatnike, za porezne občine, društva itd. Taj naš zahtjev osniva se dakle na zakonu jer naša občina broji se dakle na zakonnu jer naša občina broji preko 5.000 stanovnika.

Obćinska uprava dala je — kako se čuje — ponažno izborne listine u 60 primjeraka. Našli 9 primjeraka dobili smo tek 28. marča popodne umjesto 24 marča t. j. na dan kad je započeo rok za reklamacije. (Ako ste se proti tomu pružili, morao je biti rok za toliko produžen, kao što se je dogodilo u Pull i

Cresu. Op. Ured.) Ali ova je još nepša. Uprava občine naložila nam je, da mi platimo čitavi trošak za tiskanje, jer da toga troška nebi bilo da mi nismo onih primjeraka tražili. Gospoda će dakle na svoju uslugu i porabu imati badava ostalih 60 izlasaka. Proti takovoj nepravdnoj i nezakonitoj odredbi občine uložili smo utok i nećemo mirovati dok se zakonu nezadovolji.

Našoj su občini pridijeljene i razne porezne občine, između kojih su najodoljnije Unije i Susak. Za te porezne občine ustrojena su bile uvijek kod izbora za V. kuriju posebne izborne sekcije, što bijaše posvo opravdano, jer se ne može zahtijevati od stanovnika otočića Suska i Unija, da iz ona daljine i morem dolaze amo na izbore. Očekivalo se je dakle obćenito, da će i sada kotarsko poglavarstvo ustrojiti za ona dva mjesta posebne izborne sekcije. Ali jok! Kotarska oblast oglušila se je opravdanoj molbi, da tako zadovolji ovdješnje talijanaše, koji se plaše hrvatskih izbornika onih otoka.

Unije su odaljene od grada Lošinja 14 1/2 morskih milja ili 29 kilometara a more je otvoreno prema kvarneru; tuj vladaju često jake morske struje, kanal je vjetrovit i dosta pogibeljan tako da riedko dolaze stanovnici ladjom u Lošinj i po povoljnom vremenu, jer i tada traje vožnja 4 sata; je li pako neugodno vrijeme traje vožnja 8—9 sati. U jedan te isti dan u takovom slučaju nije moguće učiniti put amo i natrag.

Susak je pako tako rekuć u sruću jadranskog mora, daleko 6 morskih milja od Lošinja je te često pogibeljna vožnja između jednoga i drugoga mjesta. Uvaži li se sve to pak i to, da imade Susak 1700, a Unije 800 stanovnika, bio je posvo opravdan, temeljit i zakonit zahtjev, da se za Susak i Unije ustroji posebne sekcije. Ali politička oblast ne će da za to ista čuje, jer bi se zamjerila talijanskoj gospodi. Vidjeti ćemo da li imade i proti tomu lieta.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Izborni sastanak.

U četvrtak na večer u 7 sati obrđavavt će se u dvorani „Narodnog Doma“ izborni sastanak. Pozivlju se svi naši da dodju tamo, gdje će biti govora o izborima i poduke kako se ima vladati. Dužnost je svakoga od nas da upućujemo i nećmo one, koji su mlaki, a na dan 14. maja da se nadjemo svi, i dadećmo naš glas za našega dra Matka Laginja.

Izborni pokret u Pull.

U nedjelju posile podno izložila je bila naša stranka u dvorani „Narodnog Doma“ izborne listine za zastupnika u Beć. To izloženje listina bilo je javljeno posebnim tiskanim listićima, na hrvatskom i talijanskom jeziku, koji su se dielili u subotu po podne po gradu. S veseljem opaziamo, da je došao pregledati listine veliki broj našega naroda, radostan znak, da je naš narod počeo

progledavati i zanimati se za svoje dobro i čutili da u njegovim žilama teče slavenska krv. Tako valja, to je plemenito i rodoljubno.

Rok za reklamacije je zaključen jučer. Sada treba, da svi računamo među znancima i prijateljima, da se svi Slovinci nadjemo 14. maja na biralištu, da što častnije i dirljivije osvjetlamo naš cijeli slovinski rod. A da to bude, moramo svi, koji čujemo i govorimo našim jezikom stupiti kao jedan u boj proti neprijatelju našeg slovinskog plemena.

Zabava Sokola. U nedjelju priredio nam je naš Sokol jednu sjajnu zabavu, koja je prisutno občinstvo držala kroz cijelo vrijeme u veselom raspoloženju. Zabava je bila skroz šaljive naravi, što su izvršio iste podupuno izveli, te se je dvoznamorno kroz čitavu večer razlegao buran smieh občinstva, izazvan komičnim kretanjama igrača. Občinstvo je bilo zadovoljno, što je pokazalo i višekratnim pljeskanjem.

Bez upitnika!

U zadnjem broju, gdje smo javili imena poštovanih novozabranih savjetnika občine Buzetke, stavili smo iza imena „Osso“ upitnik, jer nam je brzojav to inačice donio tako, da smo mogli čitati na više načina.

Sada čujemo, da se je to mnogim čitateljima Naše Sloge i Ombususa dalo na žao, jer su onaj upitnik tumačili, kao da mi dvojimo o rodoljublju savjetnika gospodina Osa. Nu to nam ni na kraj pameti nije bilo, i molimo svakoga, koga se tiče, neka ne bi onaj naš bezazleni upitnik tumačio krivo, kad mi dapače hvalimo gosp. Osa s njegovog rodoljublja.

Uredništvo.

Puljska trgovačka luka u Medulinu. Gradačka „Tagespost“ piše, da je nacrt za premještanje trgovačke luke iz Pule u Medulin izradjen u svim potankostima. Medulin ima postati luka, koja će konkurirati Rieki, a uz to će služiti da rastele tršćansku luku. Na čelu društva, koje će izgraditi novu luku u Medulinu, stoji g. Kupelwieser, vlastnik brionskih otoka.

Realna gimnazija u Rovinju. Občinsko glavarstvo u Rovinju na temelju zaključka občinskog zastupstva zamolilo je ministarstvo nastave da u Rovinju ustanovi realnu gimnaziju s talijanskim nastavnim jezikom.

Alaj su smiešni ti rovinježi; što mole ministarstvo? Neke se radje obrate na slavnu istarsku junta te ju prisile, da jim dade realnu gimnaziju u Pazinu, koja je tamo samo da prkosi našem narodu s našim novcem.

Voloski kotar:

Lovranec i Moščentani!

Vaši poglavari od občine, Ferdinando Persich u Lovranu, i Persich-Maras u Moščentani, potpisali su izborni proglaš, u kojem vele i vam svim da se treba kod predstojećih izbora za Bož boriti za talijanstvo Istre, i za to da bude Istra šaldio talijanska. Dakle sad znate i iz njihovih ust, zašto se oni bore i zašto bi htjeli da se i Vi borite. Koji god od Vas bude dao glas, kako žele Ferdinando i Persich-Maras, koji god bude glasovao za Talijana dra Ettorea Kostantina, taj će raditi za to da bude Istra šaldio talijanska.

Gostovi u Istočnoj Istri. Broj gostova u lječilištu Opatija nadmašio je ljetos daleko broj ostalih godina. Lječilištni list izkazao jih je dne 27. marča, preko 4100. Bijase to na veliku sriedu. Sigurno jih je dalnjih dana velikoga tjeđna došlo toliko da jih bijase na Uekrs kakvih 5000. Sve kuće, svi slantovi, sve sobe, bijahu pune. Među gostovi bijase i je, i ministara austrijskih, magjarskih, i skupnih. Austrijskih bijahu: ministar financija dr. Korytovski, ministar pravosuđja dr. Klein, i ministar poljodjelstva grof Auersperg.

Magjarski Appony i Darany, to bivši ministar predsjednik Fejervari. Skupni Burian. Gospoda austrijski ministri mogli su na svoje oči vidit skrajni nemar državnih oblasti za Opatiju i obće za krajeve istočne Istre. Ljudi se snebivaju kad vide opatijski mul, proslorioje opatijske poste, jednu jedinu cestu. Snebivaju se i srde i rugaju za sve rečeno, i kad iz Opatije nemogu nit telefonovati.

I Lovransko lječilište sve to više napreduje. I tamo je sve puno gostova. Tamo su ljetos i kneževska bugarska djeca, 2 muška, i 2 ženske. Tamo je već dulje vremena glasoviti bečki načelnik dr. Lueger. Tamo je sproveo uskrasne blagdane takodjer češki ministar dr. Pacak sa svojom gospodjom, i mnogi drugi. I u jednom i drugom lječilištu gostovi se čute zadovoljni što se tiče zraka, izleta itd. Kad bi država učinila svoju dužnost, još bi bili zadovoljniji, i ne bi se trebala sramiti pred stranim svietom, kako se sad mora.

Pisu nam dne 7. tekućeg mjeseca: Odmah posle Uskrsa otišlo je nekoliko stotina gostova, al je i novih došlo. Među njimi i Njeg. Visost gospodin nadvojvoda Rainer sa svojom suprugom, koji ostaju u Opatiji kakva četiri tjeđna. Danas je „prolječni korso“ pod zaštitom Nj. Jasnosti gospodina kneza Hohenlohe, c. kr. namjestnika. K „korsu“ došao je i on, i razni drugi iz raznih krajeva. Kočija ima ljeplih i ljeplih broj. Naroda iz Opatije, Voloskoga, i okolišnih mjesta ima sva sila.

Pazinski kotar:

Dodatak dopisu o opć. izborima u Pazinu. U dopisu o opć. izborima u Pazinu pogrešno je ispušteno ime vatrenog Hrvata Antuna Smokovića iz Pićna, koji je takodjer glasovao za naše predloženike, premda su ga Talijani bili postavili za svoga kandidata. Tako je bilo u sve 5 talijanskih kandidata, koji su za nas glasovali. Živili!

Radi točnosti. Dopisniku iz Pazinske u opisivanju zadnjih občinskih izbora, podkrala se jedna netočnost t. j. Josip Hrvat iz Zamaska, predložen zastupnik od talijanske stranke u III. tjelu, ne samo što nije glasovao za hrvatske predloženike, već je dapače hotio za talijanske, al ga poklici dolikujući mu prisilise odalečit se od birališta. *Jedan izbornik.*

Koparski kotar:

Novi c. k. bilježnik u Buzetu. Početkom ovoga mjeseca otvorio je u Buzetu svoju pisarnu c. k. bilježnik (notar) g. Ante Just. Tim je udovoljeno davnoj želji potrebi naših Buzetana, koji se mogu u svakom poslu pouzdano obratiti na g. Justa.

Iz Roča, početkom aprila 1907. — Pred nekoliko vremena iztekao je rok našem občinskom zastupstvu. Listine su već bile izložene za druge občinske izbore a za kratko vrijeme bit će valjda i izbori. Naši talijanci uzvitali su silnu prašinu sa pregledavanjem listina, reklamacijama i agitacijom. Sijor Matteo mora sjegurno svaki drugi dan preobučiti čistu košulju od silnoga pota.

Doznali smo od pouzdane strane, da su Talijani imali uprav onakav izkaz porozovnika, kakvog je občina dobila od poroznog ureda u Buzetu za sastavljanje izbornih listina! Tko je njima taj prepis dao? Slavno financijsko ravnateljstvo moglo bi se popitati kod poroznog ureda u Buzetu, pa da vidimo što bi ovaj na to.

U nedjelju dne 14. aprila u tri sata po podne obdržavati će se glavna godišnja skupština naše podružnice družbe sv. Cirila i Metoda. Preporučamo našim prijateljima i rodoljubom, da što brojnije prisustvuju skupštini.

Razne primorske vesti.

Cirilo-Metodski koledar za g. 1907. Klub Cirilo-Metodski zidara snizio je cijenu ovomu krasnomu koledaru, da se svakome pruži prilika isti nabaviti, te se prodaje uz sljedeće cijene: prije i kom. meko vezan K 1:60 sada samo K 1:—; prije i kom. tvrdo vezan K 2:— sada samo K 1:20. Mi preporučamo najtoplije ovaj ljeplj koledar, koji je namijenjen tako plemenitoj svrhi kao što je naša Družba.

Br. 29.

POZIV

na glavnu skupštinu

gospodarske zadruge, koja će se obdržavati u Kastvu, u vrtu „Narodnoga Doma“, u nedjelju dne 14. aprila 1907. u 9 sati prije podne sa sljedećim

DNEVNI REDOM:

1. Pozdrav predsjednika.
2. Izvještaj tajnika.
3. Izvještaj blagajnika.
4. Izvještaj revizijskog odbora.
5. Razni predlozi.
6. Izričanje gospodarskog orudja.

Gospodarska zadruga

Kastav, dne 30. marča 1907.

Predsjednik:

Kazimir Jelušić.

Krojačnica

Marka Zovića u Pazinu preselila se u „Narodni Dom“.

Veprinačko društvo za štednju i zajmove registrirana zadruga na ograničeno jamčenje pozivlje u smislu § 35. zadrudnog ugovora zadrugare i prijatelje na četvrtu redovitu

glavnu skupštinu,

koja će se obdržavati u nedjelju dne 21. aprila 1907. na 4 sata poslije podne u društvenim prostorijama na Veprincu uz sljedeći dnevni red:

1. Izvješće upravnog odbora o djelovanju zadruge u god. 1906.
2. Izvješće nadzorstva o računima za godinu 1906.
3. Odobrenje zaključnog računa za godinu 1906.
4. Izbor upravnog, nadzornog odbora te pomirbenog suda.
5. O nabavi posla i drugih domaćih potrebitina zadrugarar.
6. Slučajni predlozi.

Društvene račune može svaki zadrugar pregledati kod upravitelja od 18.—21. ovog mjeseca.

Veprinac, 6. aprila 1907.

Odbor veprinačkog društva za štednju i zajmove.

Svoj k svomu! Svoj k svomu!

NOVO SKLADIŠTE POKUĆSTVA

A. Žunić & Co - Pula

na uglu ulice Vla S. Martino i Giosuè Carducci

Novouredjeno skladište svakovrsnog pokućstva: zrcala, slika, stolica, divana itd. itd.

Cijene umjerene.

Narodna Tiskara i Knjigovežnica

LAGINJA i drug.

prije J. Krmpotić i drug.

Via Giulia br. 1. — PULA — Via Giulia br. 1.

PREPORUČA SE ZA:

TISKARSKE, KNJIGOVEŽKE, GALANTERIJSKE RADNJE SAMA IZRADJUJE PEČATE

IMADE U ZALIHI TISKANICE I KNJIGE ZA P. N. OBČINE, CRKVE, ŠKOLE, TRGOVAČKE KNJIGE, PISAROVANJE ZA ŠKOLE, PISARSKO I KONSUMNA DRUŠTVA RISARSKO POTREBITINE

PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.